

Tietosuojaselostekäytännön muutos ja opetuslautakunnan alaisten tietosuojaselosteiden hyväksyminen

Opetuslautakunta 23.04.2024 § 45
1078/07.01.01.02.00/2024

Valmistelija

tietosuojavastaava Aino Andersson, aino.andersson@salo.fi, 02 778 2031

Kaupunginhallitus on tehnyt kokouksessaan 26.2.2024 § 69 päätöksen tietosuojaselostekäytännön muuttamisesta kaupungin toiminnassa. Kaupunginhallitus päätti kumota kaupunginhallituksen päätöksen 6.4.2010 § 243 siltä osin, kun uusi lainsäädäntö on muuttanut mainitun päätöksen perusteita, hyväksyä tietosuojaselosteiden käsittelyn uuden käytännön esittelyn mukaisena, hyväksyä kaupunginhallituksen alaisten tietovarantojen uudet tietosuojaselosteet sekä hyväksyä päätöksen mukaisen ohjeistuksen toimialoille tietosuojaselosteiden käsittelystä.

Kaupunginhallitus toimii rekisterinpitäjänä niiden henkilörekisterien osalta, jotka koskettavat koko kaupunkia tai konsernipalveluita. Toimialajohtaja vastaa oman toimialansa rekistereiden hoitamisesta ja kuntalaisten tiedonsaannin turvaamisesta.

Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus (GDPR, General Data Protection Regulation) astui voimaan 24.5.2016 ja sitä ryhdyttiin soveltamaan kansallisesti 25.5.2018. Tietosuoja-asetuksessa korostetaan henkilötietojen käsittelyn avoimuutta. Yleisessä tietosuoja-asetuksessa asetetaan yrityksille ja organisaatioille henkilötietojen keräämistä, säilytystä ja hallinnointia koskevat tarkat vaatimukset.

Tietosuoja-asetuksen tavoitteena on varmistaa, että ihmisten oikeus henkilötietojen suojaan ja sitä kautta yksityisyyteen toteutuu myös digitaaliaikana. Rekisterinpitäjän, henkilötietojen käsittelijän ja näiden edustajan on ylläpidettävä kirjallista selostetta kaikista henkilötietojen käsittelytoimista.

Rekisterinpitäjänä Salon kaupungin toimielimillä on velvollisuus toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet toimittaakseen rekisteröidylle henkilötietojen käsittelyä koskevat tiedot tiiviisti esitetyssä, läpinäkyvässä, helposti ymmärrettävässä ja saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä.

Tietosuojaselosteesta tulee ilmetä rekisterinpitäjä yhteystietoineen, rekisterin nimi, henkilötietojen käsittelyn tarkoitus ja lainmukaisuus, tietosisältö, rekisteröityjen ryhmät, henkilötietojen säilytysaika ja peruste, tietolähteet, tietojen luovutukset ja siirrot sekä rekisterin suojauksen periaatteet ja käytön valvonta että rekisteröityjen informointi ja oikeudet.

Tietosuojalaki 1050/2018 tarkentaa vielä käsittelyn oikeusperustetta, henkilötietojen käsittelyä erityistilanteissa sekä valvontaa ja seuraamuksia.

Tietosuojaselosteilla toteutetaan yleisen tietosuoja-asetuksen 12 – 14 artiklojen mukaista rekisterinpitäjän velvollisuutta informoida rekisteröityjä henkilötietojen käsittelystä.

Henkilötietojen käsittelyssä on aina noudatettava tietosuojalainsäädännön mukaisia tietosuojaperiaatteita.

Tietosuojaperiaatteiden mukaan henkilötietoja on - käsiteltävä lainmukaisesti, asianmukaisesti ja rekisteröidyn kannalta läpinäkyvästi

- käsiteltävä luottamuksellisesti ja turvallisesti
- kerättävä ja käsiteltävä tiettyä, nimenomaista ja laillista tarkoitusta varten
- kerättävä vain tarpeellinen määrä henkilötietojen käsittelyn tarkoitukseen nähden
- päivitettävä aina tarvittaessa, epätarkat ja virheelliset henkilötiedot on poistettava tai oikaistava viipymättä
- säilytettävä muodossa, josta rekisteröity on tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen tietojenkäsittelyn tarkoitusten toteuttamista varten.

Tietosuojaselosteiden käsittelyn vanha käytäntö:

Vanhan käytännön mukaan tietosuojaselosteet on tehty yksittäisinä asiakirjoina ja ne on hyväksytetty rekisterinpitäjänä toimivassa toimielimessä. Hyväksynnän jälkeen tietosuojaselosteet on julkaistu yksittäisinä asiakirjoina kaupungin kotisivuilla.

Kaupunginhallitus on vastannut ja vastaa edelleen koko organisaation läpileikkaavien prosessien ja konsernipalveluiden tietosuojaselosteista. Toimielimet ovat vastanneet ja vastaavat edelleen oman toimialansa tietosuojaselosteista.

Uusi Digiturvamalli - ohjelmiston mahdollistama tietosuojaselosteiden laadinta- ja julkaisutapa:

Salon kaupunki on hankkinut tiedonhallintalain (906/2019) edellyttämän tiedonhallintamallin laatimiseen Digiturvamalli-ohjelmiston. Ohjelma laatii automaattisesti tietosuojaselosteet, kun tiedonhallintamallin tietoja tallennetaan. Tietosuojaselosteet pystytään julkaisemaan ohjelmasta upottamalla ne kaupungin verkkosivuille. Tietosuojaselosteet näkyvät toimialoittain ja tietovarannoittain. Tietovarannon alta näkyvät tietojärjestelmät.

Ensimmäistä hyväksyntää varten tietosuojaselosteista saadaan kaupungin sisäiseen käyttöön kaikki selosteet sisältävä kokonaisraportti, joka pitää sisällään tietojärjestelmien nimet, jotka eivät ole julkisia (JulkisuusL 24.1 § 7k). Tästä raportista erotellaan rekisterinpitäjittäin omat raportit kullekin rekisterinpitäjälle.

Hyväksymispäätösten jälkeen raportti julkaistaan verkkosivulla siten, että siellä näkyy tietojärjestelmistä käytetty yleisnimi.

Digiturvamallista saatu tietosuojaselosteet – raportti viedään nyt ensimmäisen kerran rekisterinpitäjänä toimivien toimielimien hyväksyttäväksi. Toimielimien hyväksymisien jälkeen kaikki tietosuojaselosteet julkaistaan kaupungin kotisivuille.

Jatkossa tiedonhallintamallin päivityksen yhteydessä tietosuojaselosteet päivittyvät Digiturvamalli-ohjelmistosta automaattisesti ilman erillisiä hyväksymispäätöksiä kaupungin kotisivuille.

Jatkossa rekisterinpitäjänä toimivalle toimielimelle toimitetaan vähintään kerran vuodessa tiedoksi hyväksytyjen tietosuojaselosteiden päivitetty tiedot tietosuojaselosteet – raporttina.

Täysin uusista tietojärjestelmistä tai tietovarannoista laaditut tietosuojaselosteet tuodaan ennen julkaisemista rekisterinpitäjänä toimivan toimielimen hyväksyttäväksi, kuten ennenkin.

Palveluntuottajien ylläpitämien tietosuojaselosteiden sekä muun tahon ylläpitämien tietosuojaselosteiden, joissa Salon kaupunki on yhteisrekisterinpitäjänä, osalta toimitaan jatkossakin vanhan käytännön

mukaan eli niin, että nämä selosteet linkitetään suoraan kaupungin verkkosivuille erikseen.

Opetuslautakunnan alaisen toiminnan tietosuojaselosteet tietovarannoittain:

Opetuslautakunnan alaisen toiminnan aiemmin hyväksytyt tietosuojaselosteita on päivitetty tiedonhallintalain vaatiman tiedonhallintamallin laadinnan yhteydessä. Lisäksi on laadittu uusia tietosuojaselosteita.

Tiedonhallintalain vaatimat raportit ovat jatkuvasti päivittyviä ja päätöksen liitteenä olevat raportit sisältävät myös vielä tällä hetkellä keskeneräisiä tietosuojaselosteita.

Toimielinten hyväksymisien jälkeen kotisivuille julkaistaan julkiset tiedot Digiturvamallin tietosuojaselosteraportista sen hetkisillä tietosisällöillä. Keskeneräisiä tietosuojaselosteita päivitetään siis vielä lautakunnan hyväksynnän jälkeen julkaistavaan kuntoon. Kotisivuille julkaistavassa raportissa on lueteltu tietosuojaselosteet toimialoittain sekä toimialojen tietovarannoittain tai henkilörekistereittäin.

Opetuslautakunnan alaisen toiminnan tietosuojaselosteet tietovarannoittain:

- Esiopetuksen tietovaranto
- Iltapäivätoiminnan tietovaranto
- Kansalaisopistotoiminnan tietovaranto
- Lukiokoulutuksen tietovaranto
- Lukion opiskeluhoitokisteri
- Musiikkiopiston tietovaranto
- Nuorisopalveluiden tietovaranto
- Perusopetuksen opiskeluhoitokisteri
- Perusopetuksen tietovaranto
- Teknisen valvonnan tietovaranto
- Varhaiskasvatuksen tietovaranto
- Yksityisen varhaiskasvatuksen valvontarekisteri

Esittelijä	Sivistyspalveluiden johtaja
Päätösehdotus	Opetuslautakunta päättää hyväksyä alaisensa toiminnan tietovarantojen esittelytekstissä mainitut tietosuojaselosteet (ei-julkinen asiakirja, JulkisuusL 24.1.§ 7-k).
Päätös	Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	tietosuojavastaava sivistyspalveluiden johtaja opetusjohtaja varhaiskasvatusjohtaja nuorisopalvelupäällikkö kansalaisopiston rehtori musiikkiopiston rehtori